

Taxon *Aubrieta ×cultorum*

Název taxonu	<i>Aubrieta ×cultorum</i>
Vědecký název taxonu	<i>Aubrieta ×cultorum</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	Bergmans
Český název	taříčka zahradní
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Aubrieta campbellii</i> hort.ex Lemaire, <i>Aubrieta hendersonii</i> hort.ex Henderson, <i>Aubrieta moerheimii</i> hort.ex Ruys, <i>Aubrieta leichtlinii</i> hort.ex Leichtlin (a další, v současnosti už prakticky nepoužívaná)
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Druh
Nadřazená kategorie	Brassicaceae

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Kulturní původ
Biogeografické regiony - po..	zahradní hybridy vzniklé v různých evropských trvalkových školkách - poprvé nejspíš v Brightonu (Anglie), ve školkách Sperry & Campbell

Zařazení

Fytocenologický původ	kolektivní zahradní hybridy několika vysokohorských druhů (<i>Aubrieta deltoidea</i> DC., <i>Aubrieta columnae</i> Guss., <i>Aubrieta erubescens</i> Griseb., <i>Aubrieta olympica</i> Boiss. a dalších), vesměs z kamenitých stanovišť
Pěstitelská skupina	Trvalka stálezelená a Trvalka polostálezelená
Pěstitelská skupina - pozná..	půdopokryvná trvalka, také k přirychlení (krátkodobá hrnková květina)
Životní forma	Chamaefyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka
Zařazení podle původu, nár...	oreofyt / petrofyty, fellofyt, chalikodofyt (rodičovské taxony)

Popisné a identifikační znaky

Habitus	polštářovitě rozrůstavá drobnolistá bylina, za květu cca 0.1 m vysoká (moderní odrůdy robustnější), zjara zcela pokrytá květy
Kořen	tenké větvené adventivní kořeny z bazálních nodů plazivých lodyh
Výhony	provazovité, vystoupavě plazivé, hustě střídavě olistěné, bohatě větvené v trsnatě kobercovité porosty běžně i přes půl metru široké
Pupeny	neredukované listové růžice na koncích tenkých lodyh

Listy	vejčité, lineárně lopatkovité, klínovité nebo rhombické s jedním nebo více páry postranních zubů při vrcholu, krátce a nasivěle chlupaté, v různých krátce řapíkaté, lodyžní přisedlé
Květenství	kompaktní, v průběhu kvetení rozvolňovaný hrozen s postupně se rozvíjejícími květy
Květy	oboupohlavné, různobalné, čtyřčetné, do 2 cm široké, se sevřeně nafouklými vnějšími sepaly a ploše rozevřenými petaly v růžových a modropurpurových odstínech, s šesti tyčinkami
Opylovací poměry	Cizosprašná
Plody	krátké kopinaté šešule s dvěma řadami semen v pouzdrech
Semena	drobná, okrouhlá, diskovitě smáčknutá, kaštanově červená; v gramu osiva cca 2400 semen
Možnost záměny taxonu (+..	hybridy spojují charakteristické znaky rodičovských odrůd, není vždy možné je spolehlivě odlišit; obecně však bývají robustnějšího růstu a mají větší květy (původní druhy mívají květy jen asi centimetr široké)
Vytrvalost	pollakantní / polykarpní
Dlouhověkost	na ošetřovaných stanovištích bez konkurence plevelů dlouhověká
Doba rašení	Brzy na jaře rašící (II-III)

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Doba kvetení - poznámka	v horských oblastech i do počátku června
Remontování - poznámka	sporadické v VIII-X

Nároky na stanoviště

Faktor světla - slunce	✓
Faktor světla - poznámka	heliofyt; v polostínu prospívá, ale ztrácí na úhledné kompaktnosti růstu
Faktor tepla	ve středoevropském klimatu vcelku mrazuvzdorný taxon (Z6: -20°C); řízení teplot při kultivaci v hmkách: vzcházení 18°-20°C, poté 16°-18°C a po dalších šesti týdnech 10-14°C, 8-16 týdnů při 2°-4°C vernalizace, rychlení při (10-12 týdnů) 12°-16°C
Faktor vody	spíše suchomilný, vděčný ale za dostatek vody v jamách měsíců
Faktor půdy	dobře drenážovaná s pH 6.5-7.5; pro rychlení v hmkách do 20% jílovité složky a stejný podíl složky organické
Faktor půdy - vápnomilný	✓
Faktor půdy - poznámka	prospívá nejlépe v nezamokřených půdách na bazických (vápencových i vulkanických) podkladech, mírně kyselé půdy

toleruje

Užitné vlastnosti

Období hlavního estetického..	celoročně úhledný půdní pokryv, především však zjara v plném kvetení
Použití - pro trvalky	KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů), KSsk - Kamenitá stanoviště - mělký půdní profil na souvislé hornině, KSsš - Kamenitá stanoviště - skalní štěrbiny, A - Alpinum a Z - Záhon
Použití - pro trvalky - pozná..	Záhon ne tradiční, vhodný pro šterkový záhon s upraveným půdním profilem
Použití	suchá zídka, spáry, mezi dlažbu (nesnáší sešlap), koryta a jiné nádoby, obruby. Schopna také pokrýt menší plochy. Častý druh v předzahrádkách; také přirychlená hmková květina
Choroby a škůdci	při nadbytku vláhy kořenové hniloby (Pythium, Rhizoctonia), častá je též Botryotinia, z hmyzích škůdců vcelku často blýskáčci, krytonosci (Brassicogethes, Ceutorhynchus) a mšice (Aphis, Myzus), ve vlhčích oblastech plži (Arion)
Doporučený spon pro výsad..	k zapojení porostu v roce po výsadbě 12-16 rostlin na čtverečný metr, doroste však i z rozvolněnějších sponů (6-10 rostlin na téže ploše)

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Vrcholové řízky, Množení oddělky a Ablaktace
Množení - poznámka	vrcholové řízky (v podstatě jarní terminální listové růžice) v písčitém substrátu při 15°C; výsevy do multiplat - vzchází do 10-14 (20) dní při 18°-20°C
Mezihrnky	0-13 cm (obvykle se třemi rostlinami ze sadbovačů z výsevu)
Konečné hrnky	8-10 cm (obvykle se třemi rostlinami ze sadbovačů z výsevu)
Retardace	není nutná - kompaktní růst rychlených rostlin udržitelný za dostatku světla při teplotách 10°-14°C
Květní tvorba	pravděpodobně dormantní - pro vývin založených květů je nezbytná poměrně dlouho trvající vernalizace (8-16 týdnů při 2°-4°C)
Doba kultivace	dopěstování přirychlených kvetoucích rostlin 36-40 týdnů (výsev od 26. kalendářního týdne, expedice od desátého týdne příštího roku)
Odrůdy	do současnosti uvedeno na dvě stě odrůd, z větší části ve válečných letech zaniklých; nyní především v odrůdových sériích 'Audrey', 'Royal', 'Axcent', 'Glacier', 'Regado', 'Cascade' v široké

škále odstínů. V zahradách jsou zahradní kříženci nesprávně označováni jako *Aubrieta* ×hybrida (jméno platně náleží přírodním křížencům balkánských druhů *A. gracilis* Boiss. a *A. intermedia* Boiss.) nebo rozšiřovány pod jménem rodičovského druhu *Aubrieta deltoidea* (L.) DC.

Ostatní

Odkazy

- [Akeroyd J.R.\(1995\): *Aubrieta* Adanson.; *European Garden Flora* 2: 560-561.](#) -- [Clausen G. \(1973\): *Sortforsøg med Aubrieta* Adans. 1970-72. *Tidsskrift for Planteavl* 77: 586-607.](#) -- [Uher J. \(2014\): *Taříčky \(Aubrieta Adans.\) a jejich odrůdové sortimenty.*; *Zahrad*](#)

Grafické přílohy

